

# Orthopedische Schoentechniek

**INFORMATIE VOOR VAKMENSEN EN GEÏNTERESSEERDEN  
IN DE ORTHOPEDISCHE SCHOENTECHNIEK**

## Inhoudsopgave

<b>Doorleren na je mbo</b>	<b>3</b>
Welke gerenommeerde vervolgopleidingen zijn er?	
<b>Leer- en ontwikkelingsmogelijkheden naast de reguliere opleidingen</b>	<b>4</b>
Welke leer- en ontwikkelingsmogelijkheden zijn er naast de reguliere opleidingen?	
<b>Leven lang ontwikkelen met mbo-erkenning</b>	<b>5</b>
Hoe kun je blijven leren?	
<b>Je staat er niet alleen voor</b>	<b>5</b>
Welke brancheorganisaties zijn er?	
<b>Goed voor je netwerk en vakkennis</b>	<b>6</b>
Welke aanverwante verenigingen en beroepsorganisaties zijn er?	
<b>Goed voor je netwerk en vakkennis</b>	<b>8</b>
Welke beurzen en evenementen zijn er?	
<b>Goed voor je netwerk en vakkennis</b>	<b>9</b>
Welke vakbladen zijn er?	
<b>Digitale platforms</b>	<b>9</b>
Wat bieden digitale platforms aan ontwikkeling?	
<b>Goed vakmanschap</b>	<b>10</b>
Wat houdt het vak in?	
<b>Goed om te weten</b>	<b>10</b>
Welke innovaties en ontwikkelingen zijn er binnen de branche?	
<b>Kans op werk</b>	<b>11</b>
Wat is het arbeidsmarktperspectief van de branche?	
<b>Het vak leren in het mbo</b>	<b>11</b>
Welke opleidingen kun je waar doen?	
<b>Het vak leren kennen met (beginners)cursussen</b>	<b>11</b>
Welke cursussen kun je doen?	
<b>Het vak al werkend leren</b>	<b>12</b>
Waar kan het vak al werkend geleerd worden?	

## Informatie voor vakmensen in de Orthopedische Schoentechniek - werkenden -

### Doorleren na je mbo

Welke gerenommeerde vervolgopleidingen zijn er?

- **Hbo-opleiding Orthopedische (schoen) Technologie bij Fontys**  
Fontys Hogeschool is de enige hogeschool die deze opleiding Orthopedische (schoen) Technologie aanbiedt. Er wordt geleerd hoe je de mobiliteit van mensen bevordert door ze hulpmiddelen aan te meten: orthopedische schoenen, braces, bandages (orthesen) en prothesen. Je leert hoe je hulpmiddelen ontwerpt en maakt. Hierbij leer je alles over verschillende materialen, constructieleer en biomechanica. Gebruik makend van de nieuwste apparatuur, zoals 3d printers en scanners. Naast technische kennis heb je ook medische kennis nodig en sta je met veel mensen in contact. Deze opleiding combineert praktijk en theorie met real life casussen.
- **Hbo-opleiding Mens en Techniek**  
Op 4 hogescholen wordt de hbo-opleiding Mens en Techniek aangeboden. Deze opleidingen zijn gericht op het samenspel tussen mens en machine: ontwikkelen, onderzoeken en erover adviseren. Dit zijn de 4 hogescholen die de opleiding (met eigen specialismen) aanbieden:
  - [Hbo-opleiding Bewegingstechnologie bij de Haagse Hogeschool](#)
  - [Hbo-opleiding Gezondheidszorgtechnologie bij Avans Hogeschool](#)
  - [Hbo-opleiding Gezondheidszorgtechnologie Hogeschool Rotterdam](#)
  - [Hbo-opleiding Biometrie Zuyd Hogeschool](#)
- **Hbo-opleiding Podotherapie**  
De hbo-opleiding Podotherapie leidt je op als podotherapeut. Je helpt mensen die klachten hebben door de stand van hun voeten of manier van lopen. Je helpt met bijvoorbeeld nagelbeugels, voetbehandelingen of op maat gemaakte zolen. Je kunt na de opleiding gaan werken bij bijvoorbeeld een revalidatiecentrum, ziekenhuis, verpleeghuis of sportclub. Op je werkplek ga je dingen doen als de beweeglijkheid van gewrichten onderzoeken, beoordelen hoe een patiënt loopt en de stand van iemands lichaam en houding nauwkeurig bekijken. Ook maak je vaak scans van voeten.  
  
De hbo-opleiding Podotherapie kun je bij twee hogescholen volgen:
  - [Hbo-opleiding Podotherapie bij Fontys Hogeschool](#)
  - [Hbo-opleiding Podotherapie bij Saxion](#)
- **Hbo-opleiding Fysiotherapie**  
Na een ongeluk of ziekte moeten veel mensen weer goed leren bewegen. Je bekijkt wat er aan de hand is en gaat aan de slag met oefeningen en hulpmiddelen om je patiënten weer in beweging te krijgen. Tevens werk je preventief om klachten te voorkomen. Tijdens je studie Fysiotherapie krijg je een stevige basis met kennis over het menselijk lichaam en je leert hoe je die kennis toepast in de praktijk. Er zijn 19 verschillende Hogescholen die deze opleiding aanbieden: [Hbo-bachelor opleidingen fysiotherapie](#)

## Leer- en ontwikkelingsmogelijkheden naast de reguliere opleidingen

Welke leer- en ontwikkelingsmogelijkheden zijn er naast de reguliere opleidingen?

- **Branche Cursorisch Beroepsonderwijs (BCB) van NVOS-Orthobanda**  
NVOS-Orthobanda borgt de kwaliteit en continuïteit van het vakmanschap binnen de orthopedische schoentechiek en orthopedische techniek door de ontwikkeling en uitrol van Branche Cursorisch Beroepsonderwijs. Het Branche Cursorisch Beroepsonderwijs is een opleidingsvariant van beroepsonderwijs om (aanstaande) medewerkers op te leiden tot allround vakman op mbo- of hbo-niveau. Deze opleidingsvariant geldt als een aanvulling op de beroepsopleidingen aan DHTA en Fontys.
- **Cursussen Dutch HealthTec Academy Bewegen**  
De Dutch HealthTec Academy (DHTA), onderdeel van MBO Amersfoort, biedt naast de regulier orthopedische schoentechnische opleiding ook cursussen aan gerelateerd aan deze branche. De volgende cursussen worden jaarlijks aangeboden:
  - [Cursus Adaptatieadviseur](#)
  - [Cursus Adviseren van hulpmiddelen voor kinderen](#)
  - [Cursus Adviseur orthopedische confectie hulpmiddelen](#)
  - [Cursus Consulent therapeutische elastische kousen](#)
  - [Cursus Medische kennis van voet en enkel](#)
  - [Cursus Mammacare adviseur](#)
- **Maatwerk in Opleiding (Orthopedische Schoentechniek)**  
Emiel Kistenmaker is eigenaar en docent van het opleidingsbedrijf Maatwerk in Opleiding. De cursussen/opleidingen zijn erkend door de Brancheorganisatie NVOS-Orthobanda.  
  
Er is een breed aanbod aan branchecursussen en post-hbo cursussen:
  - [Branchecursussen Maatwerk in Opleiding](#)
  - [Post HBO-cursussen Maatwerk in Opleiding](#)
- **ISPO activiteiten**  
ISPO Nederland - Nederlandse vereniging van de International Society of Prosthetics and Orthotics organiseert een jaarcongres, symposia en verschillende cursussen.
- **MKB-cursussen en trainingen voor ondernemers**  
MKB Cursus & Training is een zelfstandig en onafhankelijk trainingsbureau voor ondernemende mensen. Er zijn bijvoorbeeld workshops/cursussen op het gebied van communicatie, leidinggeven, financiën en Arbo veiligheid.

## Leven lang ontwikkelen met mbo-erkenning

Hoe kun je blijven leren?

### ▪ **MBO Certificaten SBB**

Beroepen veranderen steeds sneller. Een leven lang ontwikkelen is daarom cruciaal. Het mbo speelt daarbij een belangrijke rol. Mbo-certificaten zijn een belangrijk instrument om een leven lang te ontwikkelen. Voor de Orthopedische schoentechniek zijn nog geen mbo-certificaten vastgesteld. Wel zijn er zes keuzedelen Orthopedische schoentechniek die mogelijk een mbo-certificaat kunnen gaan worden:

- [Keuzedeel Schachten vervaardigen](#)
- [Keuzedeel Onderwerken vervaardigen](#)
- [Keuzedeel Grond- en detailpatronen voor schachtonderdelen maken](#)
- [Keuzedeel Inleiding mobiliteits- en transferhulpmiddelen](#)
- [Keuzedeel Orthopedische schoentechniek](#)
- [Keuzedeel Inleiding in Orthopedische schoentechnieken](#)

## Je staat er niet alleen voor

Welke brancheorganisaties zijn er?

### ▪ **NVOS-Orthobanda**

NVOS-Orthobanda is de vereniging van orthopedische schoentechnici en de Nederlandse vereniging van orthopedisten en bandagisten. Zorgondernemers in medisch hulpmiddelen, zoals op maat gemaakte schoenen, zijn aangesloten.

### ▪ **Stichting Orthopedische Hulpmiddelenzorg Nederland (SOHN)**

De Stichting Orthopedische Hulpmiddelenzorg Nederland (SOHN) zet zich in voor professionalisering, continuïteit en digitalisering van de complexe orthopedische hulpmiddelenzorg branche om zo hoogwaardige zorgkwaliteit voor patiënten toekomstbestendig te maken en te houden.

## Goed voor je netwerk en vakkennis

Welke aanverwante verenigingen en beroepsorganisaties zijn er?

- **Nederlandse Vereniging van Podotherapeuten (NVvP)**  
Er zijn in Nederland zo'n 1.000 podotherapeuten, welke bijna allen verenigd zijn in de Nederlandse Vereniging van Podotherapeuten (NVvP). De podotherapie in Nederland ontwikkelt zich snel en er is in steeds grotere mate sprake van onderlinge samenwerking tussen podotherapeuten en andere voetzorgprofessionals. De NVvP bewaakt de eenheid en kwaliteit binnen de beroepsgroep door haar leden optimaal te faciliteren.
- **Nederlandse Beroepsvereniging Orthopedisch Technologen (NBOT)**  
NBOT is de beroepsvereniging voor Orthopedisch (Schoen)Technologen. Doel is kennisverrijking en beroepsprofilering. De kernwaarden zijn: kwaliteit, onafhankelijkheid en saamhorigheid.
- **Stichting SEMH**  
SEMH is de stichting erkenningsregeling voor leveranciers van medische hulpmiddelen. Het is een onafhankelijke stichting die leveranciers van hulpmiddelenzorg erkent op basis van erkenningsregelingen. De kwaliteitseisen worden vastgesteld in overleg met patiëntenorganisaties, voorschrijvers, zorgverzekeraars en zorgverleners. Jaarlijks toetst SEMH de bedrijven.
- **Nederlandse vereniging van de International Society of Prosthetics and Orthotics (ISPO)**  
ISPO Nederland - Nederlandse vereniging van de International Society of Prosthetics and Orthotics is een multidisciplinair kennisnetwerk voor prothesiologie en orthesiologie.
- **Kwaliteitsregistratie en Accreditatie Beroepsbeoefenaren in de Zorg (KABIZ)**  
KABIZ - Kwaliteitsregistratie en Accreditatie Beroepsbeoefenaren in de Zorg - voert als onafhankelijke organisatie de registratie en herregistratie van beroepsbeoefenaren in de zorg uit. Tevens wordt, in relatie tot de registratie, de accreditatie van deskundigheids- bevorderende activiteiten voor de geregistreerde beroepsgroepen uitgevoerd. Het Kwaliteitsregister Orthopedisch Technologen (KWOT) wordt door KABIZ uitgevoerd. [NBOT Kwaliteitsregister Orthopedisch Technologen \(KWOT\)](#)
- **De Nederlandse Vereniging voor Dans- en Muziekgeneeskunde (NVDMG)**  
NVDMG (De Nederlandse Vereniging voor Dans- en Muziekgeneeskunde) richt zich op de preventie, diagnostiek en behandeling van de aandoeningen, somatisch dan wel psychisch, die een rol spelen bij het dansen respectievelijk musiceren, alsmede op het wetenschappelijk onderzoek van die aandoeningen en van de gezonde functies bij dansers en musici. Het motto is: medisch maatwerk voor podiumkunstenaars.
- **International Association for orthopaedic Shoe Technicians (IVO)**  
IVO, International Association for orthopaedic Shoe Technicians promoot de internationale samenwerking in het veld van de orthopedische schoentechniek.
- De orthopedisch Schoentechnicus heeft in zijn werk te maken met een verscheidenheid aan ziektenbeelden. De verenigingen rondom deze ziektes vormen een bron van informatie:
  - [Nederlandse Vereniging Spierziekten \(NVS\)](#)
  - [Nederlandse Diabetes Federatie \(NDF\)](#)
  - [Diabetes Vereniging Nederland \(DVN\)](#)
  - [Reuma Nederland](#)
  - [Nederlandse Vereniging voor Reumatologie \(NVR\)](#)
  - [Nederlandse Vereniging voor Klompvoetjes \(Klompvoet\)](#)
  - [Celebrale Parese Nederland \(CP\)](#)

# beroepsonderwijs bedrijfsleven

- **Nederlandse Vereniging van Revalidatie artsen (VRA)**  
De Nederlandse Vereniging van Revalidatieartsen (VRA) is de landelijke wetenschappelijke vereniging van artsen, die als revalidatiearts zijn ingeschreven in het register van de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten (RGS). De VRA is een organisatie van professionele en deskundige leden die als primair doel hebben de maatschappelijke participatie en autonomie van hun patiënten te bevorderen.
- **Stichting Beter ter been**  
Beter ter Been bevordert in ontwikkelingslanden de mobiliteit van mensen met een handicap. Dit doen zij door de overdracht van kennis, opleiding en materialen aan lokale schoenmakers zodat zij, tegen lage kosten, orthopedisch schoeisel kunnen maken.

## Goed voor je netwerk en vakkennis

Welke beurzen en evenementen zijn er?

- **SOHN evenementen**  
De Stichting Orthopedische Hulpmiddelenzorg Nederland (SOHN) organiseert verschillende evenementen (bijv. kennissessies) voor de branche.
- **Seminar SEMH**  
SEMH is een onafhankelijke stichting die leveranciers van hulpmiddelenzorg erkent op basis van erkenningsregelingen. Zij organiseren jaarlijks een seminar.
- **ISPO Jaarcongres**  
Jaarlijks congres van ISPO Nederland - Nederlandse vereniging van de International Society of Prosthetics and Orthotics.
- **DVN-evenementen**  
De Diabetes Vereniging Nederland organiseert jaarlijks een studiedag rondom voet en schoen.
- **NBOT-symposium**  
Jaarlijks Symposium van de NBOT, de beroepsvereniging voor Orthopedisch (Schoen)Technologen.
- **NVDMG Symposium**  
Jaarlijks Symposium van NVDMG, de Nederlandse Vereniging voor Dans- en Muziekgeneeskunde.
- **Vakbeurs OTWORLD**  
OTWORLD is een jaarlijkse meerdaagse internationale handelsbeurs en wereldcongres in Leiptzig (Duitsland)
- **ASWS Pedicurecongres en vakbeurs totale voetverzorging**  
ASWS Uitgeverij en Beursorganisatie organiseert jaarlijks het pedicurecongres en de vakbeurs Totale Voetverzorging.
- **Orthopädie Schuh Technik Internationale Fachmesse und Kongress (OST-Messe)**  
OST-Messe organiseert jaarlijks een internationale bijeenkomst waar een vakbeurs, congres en seminars een plek hebben. In Keulen (Duitsland)
- **IVO, International Association for orthopaedic Shoe Technicians events**  
IVO, International Association for orthopaedic Shoe Technicians organiseert jaarlijks verschillende events wereldwijd.



## Goed voor je netwerk en vakkennis

Welke vakbladen zijn er?

- **Wetenschappelijke artikelen**  
Wetenschappelijke artikelen staan op de website van NVOS-Orthobanda gepubliceerd.
- **Digitale magazine 'Beweeg!'**  
Belangstellenden kunnen zich hiervoor inschrijven door de QR code in het magazine te scannen of zich via de website aan te melden. Eerder uitgegeven edities zijn op de website terug te lezen.
- **Nederlandse Diabetes Federatie (NDF) nieuwsbrieven**  
De NDF nieuwsbrief bericht over activiteiten van de federatie.
- **Stichting Beter ter been nieuwsbrieven**  
Beter ter Been bevordert in ontwikkelingslanden de mobiliteit van mensen met een handicap. Jaarlijks komen 1 of 2 nieuwsbrieven uit.

## Digitale platforms

Wat bieden digitale platforms aan ontwikkeling?

- **Facebook**  
Er zijn verschillende Facebook pagina's rondom de orthopedische techniek:
  - [Facebook Shoe Makers Forum World Wide](#)
  - [Facebook Foodwear Makers Forum](#)
  - [Facebook Pedorthics Worldwide](#)
  - [Facebook Fontys Mens en Techniek - orthopedische \(schoen\)technologie](#)
  - [Facebook NVOS- Orthobanda](#)
  - [Facebook Diabetes Vereniging Nederland \(DVN\)](#)
- **NVOS-Orthobanda LinkedIn**  
De brancheorganisatie NVOS-Orthobanda heeft een linkedIn- pagina voor leden.

## Informatie voor geïnteresseerden in de Orthopedische Schoentechniek - werkzoekenden -

### Goed vakmanschap

Wat houdt het vak in?

- **Het beroep van Orthopedisch Schoentechnicus**  
De orthopedisch schoentechnicus maakt schoenen voor mensen met een voetafwijking. Hij onderzoekt wat voor schoen geschikt is en meet de voeten precies op. De orthopedisch schoentechnicus is in staat zijn bevindingen te vertalen naar een schoenmodel. Hiervoor maakt hij een ontwerp. De orthopedisch schoentechnicus stuurt het productieproces aan en houdt de tijdsplanning in de gaten. Hij ondersteunt de cliënt met het passen van de schoen(en) en voert aanpassingen uit, waar nodig. De orthopedisch schoentechnicus levert de schoen(en) af aan de cliënt en geeft nazorg.
- **Branche video's : vakmensen in beeld**  
Filmpjes van vakmensen in de orthopedische zorg aan het werk:
  - de elastisch kousenadviseur
  - de orthopedisch schoenmaker
  - de orthopedisch instrumentmaker

### Goed om te weten

Welke innovaties en ontwikkelingen zijn er binnen de branche?

- Binnen de branche is een ontwikkeling waarneembaar van een dienstverlening gebaseerd op technisch ambachtelijke kennis en vaardigheden naar een dienstverlening gebaseerd op technologische en paramedische kennis en vaardigheden.
- De advieskant van het beroep orthopedisch schoentechnicus wordt steeds belangrijker.
- OST bedrijven hebben vaak podotherapeuten in dienst
- Ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van de Nederlandse bevolking (overgewicht, diabetes, CVA, CANS-klachten) en de toenemende vergrijzing (osteoporose, artrose) leiden tot een veranderende vraag naar orthopedische (voet/schoen) voorzieningen.
- Van vakmensen wordt in toenemende mate verwacht dat ze ondernemend en proactief zijn. Scherpere concurrentie, samenwerking met andere zorg- en dienstverleners en hogere eisen van zorgverzekeraars dwingen tot slim inspelen op kansen in de markt.
- Er is sprake van een toenemend gebruik van nieuwe maatname-, ontwerp- en vervaardigingstechnieken, zoals scanner, CAD-CAM apparatuur en digitale fotografie. De apparatuur doet zowel in de behandelkamer als in de werkplaats haar intrede.
- Er is sprake van een toenemend gebruik van geavanceerde halffabricaten en een voortdurende verbetering van deze halffabricaten (beter verstelbaar en aanpasbaar). Dit verruimt de keuzemogelijkheden van de orthopedisch (schoen)technicus.
- Er is binnen de branche sprake van een toenemend gebruik van nieuwe materialen/ kunststoffen.
- Orthopedisch schoen technische bedrijven verbreden hun assortiment met (nieuwe) producten en diensten. Hiermee vergroten zij hun markt of worden nieuwe markten gecreëerd. Samenwerking tussen orthopedisch technische bedrijven en orthopedisch schoen technische bedrijven en samenwerking met de adaptatietechniek zijn hiervan goede voorbeelden.
- Bij de orthopedische schoentechniek komt ook samenwerking tussen verschillende voet- en schoenspecialisten steeds meer voor. Naast diversificatie leidt schaalvergroting ook tot het concentreren van specialistische activiteiten op specialistische afdelingen. In toenemende mate ziet men ook de productie gecentraliseerd worden.

# beroepsonderwijs bedrijfsleven

## Kans op werk

Wat is het arbeidsmarktperspectief van de branche?

- **Feiten en cijfers SBB (Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven)**  
Het arbeidsmarktperspectief van de orthopedische schoentechnici branche is positief te noemen.  
  
Over de branche is het volgende bekend (uit recent onderzoek):
  - In de branche werken ca. 1.800 personen. Er zijn ca. 215 ondernemingen.<sup>1</sup>
  - De branche is kleinschalig, meer dan de helft van de bedrijven heeft minder dan 10 werknemers.<sup>2</sup> De gewenste instroom van nieuwe medewerkers is volgens de ondervraagden 5%.
  - Orthopedisch schoentechnicus: 100% van diegene die het diploma haalt van de reguliere mbo-opleiding stroomt door naar de arbeidsmarkt.

## Het vak leren in het mbo

Welke opleidingen kun je waar doen?

- **Dutch HealthTec Academy (MBO Amersfoort)**  
De Dutch HealthTec Academy (DHTA), onderdeel van MBO Amersfoort, biedt unieke vakopleidingen op het gebied van gezondheidstechniek. Hier wordt de unieke mbo-opleiding gegeven:  
[Opleiding Orthopedisch Schoentechniek niveau 4 BBL](#)

## Het vak leren kennen met (beginners)cursussen

Welke cursussen kun je doen?

- **René van den Berg Academy**  
De René van den Berg Academy biedt de 3-jarige cursus ambachtelijk schoenmaken en workshops van 1 of 2 dagen aan:
  - [Cursus Ambachtelijk schoenmaken 3 jaar](#)
  - [Workshop Hakken maken 1 dag](#)
  - [Workshop Mallen maken 1 dag](#)
  - [Workshop Leesten maken 2 dagen](#)
- **Dutch Shoe Academy, cursussen**  
De Dutch Shoe Academy is het expertisecentrum voor leer en schoen voor Nederland en omliggende landen. De kracht van de Dutch Shoe Academy is de hoogwaardige kennis van leerbewerkings-technieken, schoentechniek en schoenontwerp. Bij de Dutch Shoe Academy leer je alles wat met leer en schoenen te maken heeft: traditionele en innovatieve technieken voor het ontwerpen, maken en herstellen van lederwaren, schoenen en zadels, de verschillende kernmerken van doelgroepen en markten. Cursussen:
  - [Industrial Footwear Design \(IFD\) 1 jaar](#)
  - [Industrial Footwear Design \(IFD\) in het Engels 1 jaar](#)
  - [Ambachtelijk schoenmaken 3 jaar](#)
  - [Finishing touch voor schoenherstellers 2 dagen](#)
  - [Medische kennis van voet en enkel 10 dagen](#)
  - [Ambachtelijk tassenmaken 5 dagen](#)

<sup>1</sup> SVGB, Kansen zien en grijpen, arbeidsmarkt en onderwijsmonitor 2011-2012, 2012-2013, aanvullende informatie uit eigen onderzoek.

<sup>2</sup> Rijnland Advies, onderzoek Orthopedische schoentechniek, 17 december 2018.

## Het vak al werkend leren

Waar kan het vak al werkend geleerd worden?

- **BBL-opleiding (werkend leren)**

[Dutch HealthTec Academy \(MBO Amersfoort\)](#)

De Dutch HealthTec Academy (DHTA), onderdeel van MBO Amersfoort, biedt unieke vakopleidingen op het gebied van gezondheidstechniek. Hier wordt de unieke mbo-opleiding gegeven:

[Opleiding Orthopedisch Schoentechniek niveau 4 BBL](#)



## **Orthopedische Schoentechniek - revisie mei 2022**

**Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven**

Louis Braillelaan 24 2719 EJ Zoetermeer Postbus 7259  
2701 AG Zoetermeer • 088 338 00 00 • s-bb.nl